

Prevalentie en uitingsvormen van agressie bij volwassen patiënten met niet-aangeboren hersenletsel

C.G.J.G. POUWELS, G. WOLTERS GRÉGORIO, P.J.J. SPAUWEN, B.A.A. BUS, I. WINKENS, R.W.H.M. PONDS

Het *Tijdschrift voor Psychiatrie* biedt zijn lezers de mogelijkheid om online toetsen te maken gebaseerd op artikelen in het blad. Elke toets duurt 1 uur en levert 1 accreditatiepunt op.

De 22e accreditatietoets staat nu online. Deze hoort bij het artikel 'Prevalentie en uitingsvormen van agressie bij volwassen patiënten met niet-aangeboren hersenletsel: een literatuuroverzicht' van C.G.J.G. Pouwels, G. Wolters Gré-

gorio, P.J.J. Spauwen, B.A.A. Bus, I. Winkens & R.W.H.M. Ponds. Dit artikel stond in het decembernummer 2019 van het *Tijdschrift voor Psychiatrie*.

U vindt het artikel op <https://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/issues/547/articles/12081>.

Klik op 'onlinetoetsen' in de linker kolom: meld u eerst aan en log vervolgens in.

SAMENVATTING

- ACHTERGROND** Agressie na niet-aangeboren hersenletsel heeft een grote impact op het dagelijks functioneren voor de patiënt, naasten en zorgverleners.
- DOEL** Presenteren van prevalentiecijfers en uitingsvormen van agressie bij patiënten met verschillende typen hersenletsel.
- METHODE** Systematisch literatuuronderzoek in PubMed, psycinfo en Embase.
- RESULTATEN** Er werden 41 studies geïncludeerd waarin 15 verschillende meetinstrumenten werden gebruikt. De prevalentie van agitatie varieerde van 4,0-93,9% (mediaan 35,8%), van agressie van 3,7-88,0% (mediaan 35,3%) en van vijandigheid van 4,0-45,7% (mediaan 9,1%). Prevalentiecijfers waren het hoogst bij patiënten met traumatisch hersenletsel. Verbale agressie kwam vaker (mediaan 33,0%; 14,0-70,0%) voor dan fysieke agressie (mediaan 11,5%; 1,5-33,8%), maar uitingsvormen van agressie werden slechts in tien studies onderzocht.
- CONCLUSIE** Agressie komt veel voor na hersenletsel. De prevalentie varieert afhankelijk van het type hersenletsel, het specifieke doelgedrag en het meetinstrument. Het wordt aanbevolen om tot consensus te komen over definities en meetinstrumenten.

TIJDSCHRIFT VOOR PSYCHIATRIE 61(2019)12, 862-878

TREFWOORDEN agitatie, agressie, hersenletsel, literatuuroverzicht, prevalentie

